

Deelnemers aan de internationale Study-Tour groep in Polen

september 2015

Geliefde vrienden,

Shalom en zegen worden u toegewenst uit Jeruzalem!

Dertig jaar na mijn eerste bezoek aan Polen tijdens de donkere dagen van het communisme, is het bijna onmogelijk mijn ervaringen daar weer te geven, maar het was een kans voor mij om gemeenschappen te helpen die het Woord in hun eigen taal nodig hadden. Het was als een wonder en we kregen speciale toestemming om Bijbels en voedsel te brengen, zoals ik al eerder heb verteld. Maar aan de andere kant kon je de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog nog merken: Polen zonder Joden. De enige synagoge die in Warschau was overgebleven, was voor vernietiging gespaard gebleven omdat deze tijdens het Naziregime als paardenstal werd gebruikt.

We waren met een groep van 54 vrienden van het AMI Jerusalem Center in Polen, van 2-9 augustus 2015. Ze kwamen uit Israël en 15 andere landen, maar we waren één familie. Ik wilde mijn ervaringen met hen delen, de tragedie van het Jodendom en de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit gebeurde niet alleen in Polen, maar in veel Europese landen, die samenwerkten met het Naziregime. Iedereen die aan deze reis deelnam, heeft gezegd dat elke christen en elke Jood een dergelijke reis zou moeten meemaken.

Het was een pijnlijke ervaring, maar ik ben dankbaar dat ik kon wijzen op de enkelingen die het overleefd hebben. Ik zocht naar de verloren wortels van onze Joodse geschiede-

nis in Polen, dat duizend jaar lang een thuis voor de Joden was geweest, maar dat is allemaal verleden tijd. Het enige wat overbleef is Auschwitz, Birkenau, Maydanek en andere plaatsen in het land, waar miljoenen van ons volk het leven verloren.

Ik kon wel huilen, toen ik de overgebleven graven van beroemde Joden zag, die in Polen geleefd hadden. Alles was verwaarloosd, grafstenen waren gebroken, maar als ze samengevoegd werden verschenen de namen van beroemde bijbelcommentatoren, Joodse wetenschappers en andere bekende personen die hebben bijgedragen aan het Joodse volk en de wereld.

Het was onze droom en ons verlangen om terug te keren naar Sion, het land van onze vaders. Dit was generaties lang de hoop en het gebed van ons Joodse volk. Ik stond daar naast de gebroken graven. Het was stil, ik kon de wind door de takken van de bomen horen strijken. Ik wilde dichterbij de graven komen en fluisteren dat de droom werkelijkheid is geworden – het Volk Israël leeft en het Land Israël is herboren!

Om steeds weer deze plaatsen te zien, was soms hard en ondraaglijk, ik kon wel huilen en ik moest denken aan het visioen van de profeet Ezechiël. Het dal was vol doodsbeenderen, het waren er veel. Ze waren dor, maar de stem sprak:

Zo spreekt de Here Here tot deze beenderen: Zie, Ik breng geest in u, en gij zult herleven... (Ezechiël 37:5)

Ik was bedroefd, maar werd vertroost – het Volk Israël zal leven.

AMI – Jerusalem Center for Biblical Studies and Research

st. Centrum voor Bijbelstudie en Onderzoek

Postbus 386

3860 AJ Nijkerk

www.bijbelcentrum.org

NL16INGB0003199277

033-2459528

info@bijbelcentrum.org

Shlomo ontmoet orthodoxe Joden in vernietigingskamp Belzec, Polen.

Begraafplaats ter nagedachtenis aan de pogrom in 1946

In mijn hart en voor mijn ogen zie ik altijd de stenen die de struikelblokken voor Sion vormen. Het is pijnlijk voor me om Polen zo te zien, een land dat de begraafplaats voor honderdduizenden is geworden. Zij die het overleefd hebben, zochten een plek om te wonen, een land, maar het kostte heel veel moeite om naar Israël te komen. In die tijd regeerden de Britten over ons land. Toen zaten we middenin een oorlog, sommigen zijn hun hele familie kwijtgeraakt, maar de hoop op een eigen land leefde voort in hun hart. Ze voerden oorlog om hun land te verdedigen. Velen keerden niet terug, dat was een tragedie. De relatie tussen Joden en christenen is tweeduizend jaar zeer problematisch geweest.

Vanaf mijn vroege jeugd herinner ik me de velen die het overleefd hadden en in staat waren aan de Holocaust te ontsnappen. Zij kwamen naar ons land met helemaal niets, maar wij hielpen hen en deelden alles met hen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden een jongen en een meisje gevonden in de bossen van Oost-Europa. Zij waren hun hele familie kwijtgeraakt. Ik herinner me hen nog goed. Zij maakten diepe indruk op me, toen ik in de Kibboets werkte en in het leger diende. Zij vertelden altijd over de pijn van het verleden, waarvan wij deel uitmaken. We zijn één volk.

Er is veel gezegd tegen ons Joodse volk. Tijdens mijn reizen heb ik ervaren dat het antisemitisme uitbreidt. Het is erger geworden dan het tijdens de Tweede Wereldoorlog was. Na onze tragedie van de Holocaust verloren we meer dan zes miljoen Joden. Dit heette “die Endlösung der Judenfrage” (oplossing van het jodenprobleem). Zo werd dit door de Nazi’s uitgelegd. Nu komen dezelfde geluiden uit Iran, waar vaak gezegd wordt: “Israël moet van de wereldkaart weggeveegd worden. Dit is de enige oplossing om het Zionisme te overwinnen.” De wereld zwijgt, maar wij zwijgen niet:

Om Sions wil zal ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil zal ik niet rusten... (Jesaja 62:1a)

Dit is het woord dat ons beloofd is. Wij hebben zoveel strijd, maar samen zullen we door de poorten trekken, zoals in Jesaja 62:10-12 is voorzegd:

Trekt, trekt door de poorten, bereidt de weg voor het volk, baant, baant de weg, zuivert hem van stenen, heft een banier

omhoog boven de volken. Want de Here doet het horen tot het einde der aarde: Zegt tot de dochter Sions: zie, uw heil komt; zie, zijn loon is bij Hem en zijn vergelding gaat voor Hem uit. En men zal hen noemen: Het heilige Volk, De Verlosten des Heren; en gij zult genoemd worden: Begeerde, Niet verlaten Stad.

Ik ben dankbaar voor allen die uit veel landen verkozen zijn om wachters van Israël te zijn. Ik was zo dankbaar dat we samen konden optrekken om met eigen ogen de overblijfselen van onze Joodse geschiedenis in Polen te zien. Het was zwaar, het was pijnlijk, we hebben samen tranen gestort. We waren met Joden en niet-Joden en samen als één volk baden we: “laat dit nooit meer gebeuren.” Wij hebben maar één land – Israël – en dat is onze hoop, onze toekomst en onze bestemming voor toekomstige zegeningen.

We hebben Zijn komst ervaren, de gezegende hoop. We voelden troost in de inzameling van de vier hoeken der aarde, terug naar ons land. We hebben alles achter ons gelaten om ons land op te bouwen, de woestijn, onder gezang, maar met tranen en met liefde. We maakten mee dat de woestijn is gaan bloeien als een roos. We hebben een lange reis te gaan, maar we vertrouwen erop dat we al onze moeilijkheden zullen kunnen overwinnen. Hartelijk dank voor al uw hulp en steun voor Israël. Het is onze roeping, onze visie om ons land en ons volk te helpen en de nieuwe immigranten die financiële hulp nodig hebben om opnieuw te beginnen als ze door ons opgenomen worden. We verkeren in de gezegende omstandigheid dat we Sion kunnen troosten en Zijn Woord kunnen delen.

Ons studie en reisprogramma november 2015

Ik wil u uitnodigen om dit jaar deel te nemen aan onze Study Tour van 1-13 november 2015. Uw komst zal een zegen zijn. Velen zullen het land Sion weerzien, het thuisland van ons geloof. We zullen met ons Joodse volk samen bidden voor vrede in het land en vrede in de wereld. We zullen samen het Woord bestuderen en het Land aanschouwen. Ik ben dankbaar voor de grote interesse dit jaar. Er hebben zich al dertien voorgangers uit de VS geregistreerd.

Onze conferentie in Duitsland 2016

Onze volgende conferentie in Zavelstein zal plaatsvinden van 11-14 februari 2016. Het zal een nieuwe ervaring zijn om

mensen uit veel landen te ontmoeten, waarmee ik al jaren in contact sta. Sommigen ken ik al een halve eeuw. Sommigen zijn in ons Centrum in Jeruzalem geweest om daar het Woord te bestuderen. We verwachten 50 Chinese voorgangers uit China. Er zullen mannen en vrouwen uit het hele land komen. Ze zullen zingen, ze zullen hun verhaal vertellen en hun liefde voor het Joodse volk en het land Israël met ons delen.

We hebben een nieuw geestelijk ontwaken nodig in Europa en in de hele wereld. De Chinezen zeiden: “We hebben een

last op ons hart om voor heel Europa te bidden, en speciaal voor Duitsland.” Laten we het verleden overwinnen en erop vertrouwen dat het geloof in ons hart hersteld zal worden om Israël en alle volken te zegenen. Ik zie ernaar uit en ik hoop dat velen deel zullen nemen aan deze bijzondere dagen van broederschap. Ik ben dankbaar voor de belangstelling die er is. Kom a.u.b. naar onze conferentie.

De uwe om Sions wil,

Shlomo Hizak

Vluchtelingen, vluchtelingen...

Jeruzalem, 20 oktober 2015

Geliefde vrienden,

Shalom en zegen worden u toegewenst vanuit Jeruzalem!

Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wèl samengevoegd is; (Psalm 122:3)

Tweeduizend jaar lang is het ons gebed en onze hoop geweest om Jeruzalem te herbouwen. Mijn familie kwam bijna 150 jaar geleden samen met andere Joden naar het Land. Zij waren pioniers in het geloof. Zij lieten alles achter en brachten hun kapitaal met zich mee om Zion op te bouwen – ons thuisland. Het was een lange reis, maar niets kon hen weerhouden. Ik ben uitermate dankbaar voor deze generatie, die deze droom werkelijkheid heeft laten worden.

Sinds de tijd dat we verdreven werden uit Jeruzalem, Zion, richten we tijdens onze gebeden tot de Almachtige, onze blik naar Jeruzalem. Deze woorden, die we in ons hart en op onze lippen hebben gehad, zijn werkelijkheid geworden. Jeruzalem is onze geschiedenis van duizenden jaren.

*Indien ik u vergete, o Jeruzalem,
zo vergete (mij) mijn rechterhand;
mijn tong kleve aan mijn verhemelte,
als ik uwer niet gedenk,
als ik Jeruzalem niet verhef
boven mijn hoogste vreugde.*
(Psalm 136:5-6)

Onze generatie heeft het wonder van Israël meegemaakt. De wereld is verbaasd over alles wat in Israël vanaf 1948 tot stand is gebracht. Duizenden mannen en vrouwen hebben het leven verloren in de oorlogen tegen onze buurlanden. We zijn dankbaar dat het Zionisme is geboren in het hart van ons Joodse Volk, toen we in ballingschap waren. Eeuwenlang werden er gedichten en liederen gecomponeerd over het verlangen naar Zion, Jeruzalem. Eén van onze grote Joodse artsen, dichter en filosoof: Judah Halevi, die in Toronto in Spanje woonde, schreef in 1141 het volgende gedicht:

Mijn hart is het oosten, terwijl ik zelf ver in het westen woon.
Hoe zou mijn eten mij kunnen smaken, hoe zou ik er genoeg aan beleven,

Hoe zou ik mijn afspraken en beloften kunnen nakomen,
Als Zion in de handen van de christenen is en ikzelf in een Arabisch rijk woon.

Niets zeggen mij alle rijkdommen van Spanje,
Maar dierbaar is mij het stof van ons verwoeste heiligdom.

Dit was ook mijn ervaring, toen ik naar veel landen reisde.
Als ik daar door de straten liep, was mijn hart in Jeruzalem.

In onze tijd beleven we alweer de opkomst van het antisemitisme, bijna net zoals het was voor de Tweede Wereldoorlog. Steeds meer landen keren zich tegen Israël en de druk om de Stad die wèl samengevoegd is te verdelen, neemt toe. De Arabische Palestijnen, de Moslimwereld wil de Stad regeren en helaas krijgen zij de steun van veel landen. Er is een conflict in de Moslimwereld met veel doden en gewonden tot gevolg. Onschuldigen moeten lijden onder de verschillende afsplitsingen van de Islamitische beweging in Irak, Syrië, Libanon en andere gebieden in de ons omringende landen.

Miljoenen vluchtelingen wisten naar Europa te ontsnappen. Zij kunnen nergens naartoe, ze zijn niet welkom in de Arabische wereld. Syriërs die gewond zijn, zijn naar ons land gevlucht voor medische zorg. Zij zijn in veel ziekenhuizen in ons land behandeld. Christelijke gemeenschappen zijn het doelwit geworden, kerken zijn vernietigd. De extreme Islamitische beweging verspreidt zich zelfs in ons land onder sommige Israëlische Arabieren en in de Westelijke Jordaanoever, waar ze het Joodse volk willen uitroeien. Ze collaboreren met ISIS, ze ontvangen onbeperkte financiële steun, vooral van Iran en andere extremistische regimes. Zij willen Jeruzalem en heel Israël annexeren.

Wat hebben we tijdens onze reis door Polen beleefd en wat we hebben we meegemaakt: de overblijfselen van de concentratiekampen, waar we het Zykon B gas nog konden ruiken in de gaskamers, zelfs na zo vele jaren, en vandaag zeggen de Iraniërs steeds weer: “Israël houdt geen stand, het eind van dit volk komt spoedig – de Endlösung.”

Gebed en smeekbede

Onze gebeden en smeekbeden op Jom Kippoer – de Grote Verzoendag – vonden plaats op 22-23 september (Leviticus 23:27-28). Laat in de middag van de 22^e was de voorbereiding voor deze dag. Alles werd rustig, er was geen verkeer. Eindelijk zag ik twee auto's in de buurt van ons Centrum en dat waren hulpdiensten. Iedereen liep naar de gebedshuizen,

die overvol waren. Je kon het zingen van de liederen en de gebeden horen, als je door de straten liep. Het was een bijzondere ervaring om de mensen te zien, die in witte kleren gekleed waren.

Komt toch en laat ons tezamen richten, zegt de Here; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. (Jesaja 1:18)

Een officieel rapport meldde dat 76% van alle Joden in ons land de dag doorbrachten met bidden en vasten – geen eten, geen drinken – en dat 81% van de Joodse bevolking in Israël in God gelooft, de Schepper van het universum en in de Heilige Schrift – de Bijbel. Dit rapport is een grote bemoediging voor mij. Moge Zijn Naam voor eeuwig gezegend zijn.

Dit was in mijn gedachten en gebeden tijdens deze speciale Grote Verzoendag. Onze toekomst ligt in Zijn handen. We hebben een lange weg afgelegd in de geschiedenis en we hebben ons geloof niet opgegeven, onze hoop als Joden, dat we ooit in vrede zullen leven in het Land dat Hij ons beloofd heeft.

Ik ben dankbaar dat onze generatie het grote profetische uur in onze geschiedenis heeft meegemaakt, het herboren worden van onze natie – de vervulling van Zijn Beloften in Zijn Woord. Het is een hoop en een droom die werkelijkheid werden.

Ik was in een synagoge tijdens de gebeden van Jom Kippoer. Ik was in het gebed één met mijn volk, ik voelde de geest der gebeden en smeekbeden, en aan het eind van deze bijzondere dag, nadat de sjofoar werd geblazen, werd hardop het antwoord gezegd:

Elk wapen dat tegen u gesmeed wordt, zal niets uitrichten, en elke tong die zich voor het gericht tegen u keert, zult gij in het ongelijk stellen. Dit is het deel van de knechten des Heren en hun recht van Mijnentwege, luidt het woord des Heren. (Jesaja 54:17)

Als ik nu de situatie in veel landen vergelijk, zie ik het oprukken van de Islam en kerken in Europa die worden gesloten of omgebouwd tot moskeeën. De vluchtelingen die Europa overspoelen zijn voor het grootste deel afkomstig

uit Syrië, Irak, Afghanistan en Afrikaanse landen. Onlangs is vastgesteld dat de Zweden over een paar jaar een minderheid in hun eigen land zullen vormen. Een Israëliisch-Arabisch leider en leiders uit andere Moslimlanden hebben aan ons kleine landje Israël gevraagd om vluchtelingen uit de Moslimwereld te verwelkomen.

Ik ben dankbaar voor alle vrienden van Zion in veel landen, die de Heer en Zijn Woord liefhebben. Met bezwaard hart bidden zij en steunen zij onze Joodse Staat. Ik dank iedereen die het AMI-Centrum heeft geholpen. Wij zijn partners. Dit is de last op mijn hart, om Hem te dienen en mijn volk.

Internationale AMI-Jeruzalem Center Conferentie in Duitsland

Maar Ruth zeide: Dring er bij mij niet op aan, dat ik u in de steek zou laten, door van u terug te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God; (Ruth 1:16)

Deze woorden uit het boek Ruth hoor ik steeds weer uit de mond van honderden Chinezen die ons Centrum bezoeken. “Uw volk is mijn volk” en iedere keer moet ik mijn tranen wegvegen. Zij komen naar het Land om Israël te zegenen en om voor de vrede van Jeruzalem te bidden. Dit is een openbaring voor me. Ik ben dankbaar voor de goede diplomatieke relaties tussen Israël en China.

David Ben-Gurion, onze premier, zei vele jaren geleden dat deze dag ooit zou komen; China en Israël. Dit is als een profetie die werkelijkheid werd. Er zijn miljoenen in China die Hem liefhebben, die het Woord liefhebben en die Israël liefhebben.

Zo de Here wil, houden we onze conferentie in Zavelstein, in het zuiden van Duitsland, van 11-14 februari 2016. Het zal heel bijzonder zijn, ze zullen van de vier hoeken der aarde komen om de Heer te danken. Ik nodig u uit om samen met ons de Heer te aanbidden. Laten we Zion en de volken zegenen.

De Uwe om Sions wil,

Shlomo Hizak

Duitsland, Israël en de Joden

Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegrift, uw muren zijn bestendig vóór Mij. (Jesaja 49:16)

Duitsland, de Joden en Israël – er is waarschijnlijk geen groter vraagstuk dan dat van de Duits-Joodse en Duits-Israëliische relatie, die in zijn meest extreme vorm uitliep op de voorbedachte systematische massamoord op zes miljoen Joden. Wat valt er nog te zeggen over Duits-Joodse relaties na de Duitse poging om het Joodse volk totaal uit te roeien? Moeten we niet stil zijn onder de enorme omvang en het onbegrijpelijke van wat er gebeurd is?

“... en zette mij neer in een dal; dat was vol beenderen. Hij deed mij daar aan alle kanten omheen lopen en zie, zij lagen in grote menigte door het dal verspreid, en zie, zij waren zeer dor.”

(Ezechiël 37:2)

“Daarom moet ik wenen, mijn oog, mijn oog vliet van water, want verre van mij is de trooster die mijn ziel verkwikken zou; mijn zonen zijn verbijsterd – zo machtig is de vijand!” (Klaagliederen 1:16)

De geschiedenis van de Duits-Joodse relatie is veel complexer dan de Holocaust en dateert van vóór het midden van de eerste eeuw. Tussen de jaren 500 en 1000 woonden er Joden in praktisch elke stad die door de Romeinen in de Duitse landen was gevestigd, of het nu Augsburg, Ratisbon, Praag, Verdun, Metz, Speyer, Worms, Mainz, Frankfurt, Würzburg, Merseburg, Keulen of Maagdenburg was.

Waarschijnlijk zijn sommigen als handelaren meegekomen met de Romeinen en hielpen ze deze steden op te bouwen. Anderen trokken noordwaarts over de Alpen vanuit Italië en Zuid-Frankrijk, uit steden als Rome, Livorno, Ravenna, Venetië, Genua, Marseille en Avignon, die omstreeks het jaar 1000 tot het Duitse rijk van Karel de Grote behoorden. De Joden in het middeleeuwse Duitsland gingen dit gebied "Ashkenaz" noemen, een uitdrukking die afkomstig is uit Genesis 10:3 (*En de zonen van Gomer waren Askenaz, Rifat en Togarma*). Oorspronkelijk was dit een synoniem voor de Duitse Joden, later voor de niet-oosterse Joden in West-, Centraal- en Oost-Europa en Amerika.

De uitdrukking "Ashkenaz" werd niet gekozen omdat er ook maar enig bewijs was dat het Duitse volk werkelijk afkomstig was van Askenaz, de achterkleinzoon van Noach. Het is waarschijnlijker dat Jeremia 51:27 ("*Heft de banier omhoog op de aarde, blaast de bazuin onder de volken! Heiligt volkeren tegen (de stad), roept koninkrijken tegen haar op, Ararat, Minni en Askenaz!*"), waarin de val van Babylon voorzegt wordt en die de lezer herinnert aan de plaats waar de ark van Noach tot stilstand kwam, hoop bood aan de Joden, dat ze in Centraal Europa een periode van rust en vrede zouden vinden. Daarom verwees "Askenaz" naar het Joodse culturele gebied in het Duitse rijk van die tijd.

Voor de Joden betekende de Joodse immigratie uit het Midden-Oosten, Babylonië en Rome naar het middeleeuwse Duitsland en naar andere Europese gebieden als Spanje, Frankrijk en Zuid- en Oost-Europa het begin van de Europese periode in de Joodse geschiedenis. De centrale rol van het Europese jodendom in de Joodse geschiedenis werd stap voor stap beëindigd door de Russische pogroms in de jaren 1880. Aan het eind van negentiende eeuw werd de Zionistische beweging steeds sterker en uiteindelijk werd de helft van de Europese Joden in de Holocaust vernietigd. Na WO II werd de staat Israël opgericht. Er bleven weliswaar Joden achter in vele delen van Europa, maar Amerika en Israël werden de twee belangrijkste centra van Joods leven, cultuur en creativiteit.

Laten we nog even terugkeren naar de middeleeuwen: van de tijd van Karel de Grote (742-814) tot de verdrijving van de Joden uit Mainz in 1012 onder de regering van Hendrik II en tot de Kruistochten in 1095 en 1144, waarbij duizenden Joden werden afgeslacht. Vóór die tijd werden de Joden in Centraal-Europa getolereerd en genoten ze de vrijheid om hun beschaving te handhaven, wat hoofdzakelijk tot uiting kwam in de bestudering van de Bijbel en de Talmud en de vestiging van jesjiva's. Maar ook in het dagelijks leven en hun verenigingen genoten ze redelijke vrijheid.

Onder de grootste van hun geleerden uit die tijd waren beroemdheden als Rabbeinu Gershom, Rashi (Rabbi Shlomo Yitzhaki), de Maharil (Rabbi Yaakov haLevi Molin), Zalman van St. Goar, Isserlein (Israel Isserlein ben Petachia). In Duitsland ontstond het Jiddisch in gesproken woord en literatuur, een verzameling van Hebreeuwse, Aramese en Duitse taal die zij spraken.

Christelijk antisemitisme, gebaseerd op anti-Joodse leringen van de kerkvaders door antisemitische lezing van het Nieuwe Testament, leidde tot de wijdverbreide beschuldiging van "godsmoord" en ontheiliging van de heilige hostie. Dit leidde

Foto: Israëlische postzegel ter gelegenheid van 50 jaar Israëlisch-Duitse betrekkingen en de "Witte Stad" Tel Aviv, naar de architectuur van Bauhaus, die uit het 20e eeuwse Duistland stamt.

tot een aantal anti-Joodse proclamaties, smaadschiften over het gebruik van bloed van Christelijke baby's voor de bereiding van matzes en pogroms: het Vierde Lateraanse Concilie van 1215 verjoeg de Joden uit de gilden en drong hen op die manier tot bankzaken. Bloedbeschuldigingen vonden plaats in München in 1286, in Fulda in 1235 en 1298, op 146 plaatsen vonden massaslachtingen plaats.

Latere concilies in Breslau in 1266 en in Budapest in 1279 verordenden dat de Joden gescheiden van de Christenen moesten wonen en dat de Joden een ring of een rood kleed moesten dragen om hen te onderscheiden van niet-Joden. Vanaf de elfde tot de vijftiende eeuw moesten de Joden uit het Rijngebied en Noord-Duitsland naar Litouwen en Polen vluchten, in de dertiende eeuw van Beieren naar de Elzas en Zwitserland, in de veertiende eeuw van Oostenrijk en Hongarije naar Oost-Duitsland en Polen.

Veel van het onderhuidse Christelijke antisemitisme was aangewakkerd door de antisemitische geschriften, die later het Duitse nationalisme en de Nazi-ideologie beïnvloedden. Toch waren er rond het jaar 1500 meer dan 50 grote Joodse gemeenschappen in Ashkenaz, waaronder vier steden met colleges voor Joodse studie (Praag, Erfurt, Nuremberg, Regensburg). Rabbinale raden werden opgericht in Speyer, Worms, Bingen, Mainz, Frankfurt, Erfurt, Weissenfels en Nuremberg.

Er waren gedwongen bekeringen van Joden, Joodse getto's werden opgericht, Hebreeuwse drukkerijen werden gevestigd en er werden zaken geopend. Valse messiasen traden naar voren en vonden ook discipelen in Ashkenaz. Individuele Joden – meest bankiers – kregen invloed aan het koninklijk hof en de regering en werden minister, raadsman of geleerde en werden bekend als hofjoden. Ze gebruikten hun voorname positie vaak om de Joden in Europa te helpen. Beroemde voorbeelden hiervan zijn Samuel Oppenheimer in Heidelberg en Joseph Oppenheimer (die wegens zijn weigering om zich tot het christendom te bekeren werd opgehangen) in Württemberg in de zeventiende en achttiende eeuw.

Tussen 1602 en 1721 beweerden veel Duitse gebieden en steden dat ze waren bezocht door de "Wandelende Jood", de Jood die volgens de christelijke legende weigerde Christus op

zijn stoep te laten rusten, terwijl hij het kruis droeg, en die door Christus veroordeeld werd tot eeuwig rondzwerfen.

Tijdens de Napoleontische oorlogen vochten Joden voor hun land, of dat nu Frankrijk, Pruisen of Rusland was. In het Pruisische leger onderscheidden Joden zich, net als in andere legers. Van 1811 tot 1871 kregen de Joden stap voor stap volledig burgerrecht, in een eeuw die "emancipatie" werd genoemd. Van 1760-1914 was de familie de Rothschild actief in Duitsland, als onderdeel van hun Europese zakennetwerk. Vanaf 1860 ondersteunden ze agrarische nederzettingen van Zionistische kolonisten in Israël. Van 1795-1939 waren veel Joodse hulporganisaties actief en vanaf de jaren 1860 waren er veel Zionistische activiteiten in Duitsland. De Joodse gemeenschap in Duitsland bracht veel filosofen voort, die de manier van denken in de wereld radicaal veranderden, zoals Karl Marx, Sigmund Freud, Albert Einstein, Martin Buber en Franz Rosenzweig.

In het voetspoor van de negentiende eeuwse romantiek en het nationalisme, werd antisemitisme een ware intellectuele en krachtige beweging. Ook de beschuldiging van rituele moord herleefde, zoals in Xanten in 1882. De antisemitische "Protocolen van (de Wijzen van) Zion", die beweren dat er een Joodse samenzwering was voor het wereldleiderschap, voor het eerst uitgegeven in 1903 door een Russische krant, werd populair en werd tussen 1903 en 1944 in heel Europa gedrukt, zelfs in Amerika. Tijdens WO I vochten honderdduizend Joden in het Duitse leger, waarin er tienduizend het leven verloren. Ook in het begin van de twintigste eeuw begonnen veel Duitse Joden aan de opbouw van de Joodse Staat in het Ottomaanse rijk, het latere Britse Palestina.

Tussen 1933 en 1938 begon Nazi-Duitsland de Joden steeds heviger te vervolgen, steeds systematischer, wat leidde tot de vlucht van ongeveer de helft van de Duits-Joodse populatie, die in 1933 nog 525.000 zielen bedroeg. Staatsvervolging leidde tot de Holocaust die een einde maakte aan duizend jaar Joods leven in Duitsland en in veel Europese landen, waarbij 125.000 Duitse Joden omkwamen en in totaal ongeveer zes miljoen Europese Joden. Tegelijkertijd waren er ongeveer 240 "rechtvaardigen uit de volken" onder de Duitsers, die hielpen om Joodse levens te redden.

De na-oorlogse Amerikaanse zone telde ongeveer 30.000 Joden, en dit aantal steeg al gauw tot 150.000 ten gevolge van Joodse vluchtelingen die uit Oost-Europa kwamen. De na-oorlogse Joodse bevolking van Duitsland bestond voor het grootste deel uit Oost-Europese Joden. Na de oorlog, tussen 1948 en 1964, maakten 9.000 Joden uit Duitsland aliya en sinds de vroege jaren '60 tot vandaag toe hebben ongeveer tienduizend Joden uit Duitsland aliya gemaakt. Na de val van het communisme heeft Duitsland naar schatting 200.000 ex-Sovjet Joden opgenomen. Dit leidde tot een enorme diversiteit van de Joodse identiteit in Duitsland. Tegenwoordig maken elk jaar ca. 100 Duitse Joden aliya, meest in de Sovjet-Unie geboren jongeren die zich willen herenigen met familieleden die rechtstreeks vanuit Rusland en Oekraïne naar Israël zijn getrokken.

Jubelt, gij hemelen, en juich, gij aarde, breekt uit in gejubel, gij bergen, want de Here heeft zijn volk getroost en Zich over zijn ellendigen ontfermd. (Jesaja 49:13)

In 2015 vierden Duitsland en Israël de 50e verjaardag van het begin van de diplomatieke betrekkingen tussen beide landen in

Foto: David Ben Gurion en Konrad Adenauer ontmoeten elkaar in 1960 in het Waldorf Astoria hotel in New York.

1965, die tot stand kwam dankzij de moed van twee opmerkelijke nationale leiders, kanselier Konrad Adenauer van Duitsland en premier David Ben Gurion, de vader des vaderlands van de Staat Israël. Ondanks individuele politieke verschillen is Duitsland vanaf die tijd een stabiele vriend van de Joodse staat gebleven en Duitsland heeft de Joodse staat economisch en politiek gesteund. Tegenwoordig werken de twee landen niet alleen samen op het gebied van wetenschap en techniek, cultuur en media, handel en godsdienst, maar ze trekken ook de belangstelling van jongeren. Jonge Israëli's ontwikkelen zich in Duitsland. Duizenden jonge Israëli's kozen Berlijn en andere Duitse steden om te wonen in plaats van Israël en generaties jonge Duitsers zijn als vrijwilligers naar Israël gekomen, soms in plaats van militaire dienst in Duitsland, om te werken in de bejaardenzorg, bij gehandicapten of bij overlevenden van de Holocaust, want ze voelen zich verantwoordelijk voor de Holocaust en ze erkennen de noodzaak van verzoening.

Dit alles gebeurt ondanks het feit dat een overheidsonderzoek uitwees dat ongeveer een derde van de Duitsers antisemitische gevoelens koestert en tijdens conflicten tussen Israël en de Palestijnen breken soms gewelddadigheden uit in de straten van Duitsland, meestal tijdens oproer en demonstraties van linkse partijen en Moslim-supporters van "Palestina". In Duitsland wonen 1,4 miljoen Evangelischen op 80 miljoen inwoners. Zij geloven de Bijbel en een aantal van hen steunt Israël om verschillende theologische redenen. Ca. 60% van de bevolking noemt zichzelf Christen, meest Luthers of Rooms-Katholiek. Sommigen voelen een band met Israël of het Heilige Land om historische en theologische redenen.

Wat kunnen wij, Christenen in Duitsland en alle andere landen ter wereld doen om Gods doel, het herstel van Zijn uitverkoren volk Israël na te streven? Heeft de profeet Jesaja niet gezegd:

"Zo zegt de Here Here: Zie, Ik zal mijn hand opheffen tot de volken en mijn banier omhoog heffen voor de natiën; in hun armen zullen zij uw zonen brengen, en uw dochters zullen op de schouder gedragen worden. En koningen zullen uw voedstervader zijn en hun vorstinnen uw zoogsters."
(Jesaja 49:22,23)

Dr. Nicolas Dreyer